

7/5818

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

A n k a r a

Sayı : B.15.0.APK.0.23.300 - 425
Konu : Yazılı Soru Önergesi

70 ŞUBAT 2002

3156

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M. Başkanlığı'nın 06.02.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-13249 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın M.Zeki ÇELİK'in tarafıma tevcih ettiği, 7/5818-13286 esas no'lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99'ncu maddesi gereği cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Zeki ÇAKAN
Bakan

EKLER :

Ek 1- Önerge Cevabı (3 sayfa)
Ek 2- Bilgi Notu (2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği :
T.B.M.M. Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık
Devlet Bakanlığı
(Sn. H.Hüsamettin ÖZKAN)

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN M.ZEKİ ÇELİK'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI
(7/5818-13286 Esas No.lu)**

Soru 1:

Ülkemizde rüzgar enerjisinden alternatif bir enerji olarak yararlanmak mümkün müdür? Bu konuda ne gibi bir çalışma mevcuttur?

Cevap 1:

Rüzgar enerjisi, özelliği itibariyle konvansiyonel enerji kaynaklarının alternatifi değildir. Ancak, temiz ve yenilenebilir enerji kaynağı olması nedeniyle desteklenmektedir.

3 Mart 2001 tarihinde yürürlüğe giren 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile hedeflenen yeni piyasa yapısında tüm sübvansiyon ve destekler kaldırılırken yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarının desteklenmesi ve teşvik edilmesi için yeni bir mekanizma üzerinde çalışmalar yapılmaktadır.

Rüzgar potansiyelinin tespitine yönelik çalışmalar kamu kurumlarınca (EİEİ Genel Müdürlüğü, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü) başlatılmış olup, yapılan çalışmalar sonucunda ülkemizde rüzgardan enerji üretimine yönelik potansiyelin varlığı konusunda aydınlatıcı tespitler ortaya çıkartılmıştır. Rüzgar potansiyeli konusunda olumlu işaretleri alan özel sektör yatırımcıları devreye girerek bu kaynaktan yararlanmaya yönelik yatırım çalışmalarını daha büyük çapta yürütmeye başlamışlardır.

Ülkemizdeki rüzgar potansiyelinin varlığı ve uygulamalara ilişkin detaylı bilgi Ek 1'de verilmiştir.

Soru 2:

Rüzgar enerjisi kullanacak olanlara Bakanlığınız hangi konularda yardımcı olmaktadır?

Cevap 2:

3096 sayılı Kanuna dayalı Yönetmelikler çerçevesinde otoprodüktör statüsünde tesis edilip, işletilmesi planlanan rüzgar enerjisi elektrik santral projelerinin işlemleri sürdürülmektedir. Ayrıca, rüzgar enerjisi hakkında bilgi talep eden müteşebbislere gerekli teknik bilgiler verilmektedir.

Soru 3:

AB ülkelerinde rüzgar enerjisinin kullanım oranı nedir?

Cevap 3:

Birçok ülkenin rüzgar potansiyelinden yararlanmaya yönelik, yoğun araştırma ve geliştirme çalışmaları yaparak önemli teknolojik gelişmeler kaydettikleri ve hatta günümüz koşullarında bile ekonomik bir biçimde bu potansiyelin bir kısmını kullandıkları bilinmektedir. Dünya kurulu güç sıralamasında ilk sıralarda yer alan Almanya, İspanya, ABD ve Danimarka'nın yanısıra Hindistan, Hollanda, İngiltere ve İtalya'da da rüzgar türbinleri ticari olarak etkinliklerini sürdürmektedir. Bu ülkelerden Danimarka, elektrik enerjisi ihtiyacının %10'unu rüzgar enerjisinden elde etmektedir.

AB'nde rüzgar enerjisinin toplam elektrik üretimi içerisindeki payı %0,05, genel enerji içerisindeki payı %0,07'dir.

Soru 4-5:

- AB ülkelerindeki doğal gaz kullanım oranı ne kadardır?
- Ülkemizdeki doğal gaz kullanım oranı ne kadardır?

Cevap 4-5:

AB ülkelerindeki ve ülkemizdeki doğal gaz kullanım oranları aşağıda verilmektedir.

**AB ÜLKELERİ'NİN 1999 YILI SONU İTİBARIYLA
GENEL ENERJİ TÜKETİMİNDE
DOĞAL GAZIN PAYI**

	Genel Enerji(mtep)		Doğalgazın Payı (%)
	Toplam	Doğalgaz	
Avusturya	28,43	6,83	24,0
Belçika	58,64	13,34	22,7
Danimarka	20,07	4,42	22,0
Finlandiya	33,37	3,34	10,0
Fransa	255,04	34,47	13,5
Almanya	337,20	71,98	21,3
Yunanistan	26,89	1,22	4,5
İrlanda	13,98	3,00	21,5
İtalya	169,04	55,55	32,9
Lüksemburg	3,49	0,66	18,9
Hollanda	74,07	34,57	46,7
Portekiz	23,63	1,94	8,2
İspanya	118,47	13,29	11,2
İsveç	51,09	0,71	1,4
İngiltere	230,32	83,06	36,1
AB Toplamı	1443,73	328,38	22,7
TÜRKİYE	78,51	11,74	15,0

Kaynak: Electricity Information, 2001-IEA Statistics

Mtep: Milyon ton petrol eşdeğeri

EK 1

Ülkemizdeki rüzgar potansiyelinin varlığı

Ülkemizde rüzgar enerjisi ölçümleri iklim amaçlı olarak Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. Ancak, bu ölçümler, ölçüm istasyonlarının yerleşim birimlerinin içinde kalması nedeni ile gerçek enerji değerini vermekten uzaktır. Rüzgardan enerji üretimi için mevcut potansiyelin ve uygun yerlerin belirlenmesi kapsamında yapılan rüzgar ölçümleri ise EİEİ Genel Müdürlüğü tarafından ağırlıklı olarak Ege ve Marmara olmak üzere çeşitli bölgelerde yer alan 7 ölçüm istasyonunda tamamlanmış ve halen 19 ölçüm istasyonunda sürdürülmektedir. Bunların dışında özel sektör yatırımcılarının, ülkemizin muhtelif bölgelerinde rüzgardan enerji üretimine yönelik ölçüm çalışmaları yaptıkları bilinmektedir.

Bugünkü teknik koşullarda, 10 metre yükseklik ve ortalama 6 m/s hızda, yılda 2500 saat kullanma süresi ile kurulabilecek asgari teknik kapasitenin 10.000 MW düzeyinde olduğu tahmin edilmektedir.

Türkiye'deki Uygulamaları:

Türkiye'deki ticari amaçlı ilk rüzgar enerjisi santrali Çeşme-Germiyan'da otoprodüktör statüde Demirer Holding-Delta Plastik A.Ş. tarafından gerçekleştirilmiştir. Kurulu gücü 1,5 MW (3x500 kW) olan bu santral, 21 Şubat 1998 tarihinde enerji üretimine başlamıştır. Çeşme Alaçatı'da ARES A.Ş. tarafından 7,2 MW (12x600 kW) kurulu gücünde tesis edilen ilk Yap-İşlet-Devret (YİD) rüzgar enerjisi santrali, 28 Kasım 1998' de ikinci YİD rüzgar santrali ise, Bozcaada'da, 10,2 MW (17*600 kW) kurulu gücünde ve BORES A.Ş. tarafından 25 Haziran 2000 tarihinde işletmeye alınmıştır. Bu santraller tarafından 2000 yılında toplam 33.4 milyon kWh elektrik enerjisi üretimi yapılmıştır.

Ülkemizde İşletmede Olan Rüzgar Enerjisi Santralleri

	PROJENİN ADI	YAPIM	GÜCÜ (MW)
1	ÇEŞME-GERMİYAN RES	DEMİRER HOLDİNG-DELTA PLASTİK	1.50
2	ÇEŞME ALAÇATI RES	ARES-GÜÇBİRLİĞİ	7.20
3	BOZCAADA RES	DEMİRER HOLDİNG	10.20
	TOPLAM KURULU GÜÇ		18.90

Mevcut santrallerin yanı sıra;

3096 sayılı Kanun kapsamında YİD modeli ile toplam 376,40 MW kurulu gücünde 13 adet projenin 2002 yılı sonuna kadar tamamlanması ile ilgili olarak görüşmeler sürdürülmektedir.

Otoprodüktör modeli kapsamında, 2761,75 MW'lık ön başvuru, 401.4 MW'lık fizibilite raporu olmak üzere toplam kurulu gücü 3163,15 MW olan 76 adet müracaat yapılmıştır.

Yapılması Planlanan Yap-İşlet-Devret Modeli RES'ler

4628 SAYILI KANUNUN GEÇİCİ 8. MADDESİ GEREĞİNCE 2002 SONUNA KADAR YAPILMASI PLANLANAN YİD MODELİ RES'LER			
	PROJENİN ADI	BAŞVURAN FIRMA	GÜCÜ (MW)
02	MAZIDAĞI RES	DEMİRER HOLDİNG	39.20
02	DATÇA RES	DEMİRER HOLDİNG	28.80
03	BANDIRMA RES	ATLANTİS TİC.	15.30
04	ÇEŞME RES	PROKON A.Ş.	12.75
05	YALIKAVAK RES (BODRUM)	ATLANTİS TİC,	08.50
06	KOCADAĞ RES	MAGE A.Ş.	26.25
7	MAZIDAĞI-2 RES	DEMİRER HOLDİNG	90.00
8	MAZIDAĞI-3 RES	YAPISAN LTD.	39.60
9	AKHİSAR RES	AK-EN A.Ş.	12.00
10	AKHİSAR RES	ENDA A.Ş.	30.00
11	GÖKÇEADA RES	SİMELKO A.Ş.	05.00
12	BELÉN RES (HATAY)	TEKNİK TİC.	33.75
13	KAPIDAĞ RES (ERDEK)	AS MAKİNSAN A.Ş.	35.25
TESİS EDİLECEK TOPLAM KAPASİTE			376,40